

ÜNAK 2019: KÜTÜPHANELERİN GELECEĞİ: İŞ BİRLİĞİ HAKKINDA RAPOR

Hazırlayanlar

Sümeyye ZORBA* & Emine ŞAHİN**

Bu rapor 3-4 Ekim 2019 tarihleri arasında Ankara TED Üniversitesi Ayşe Ilıcak Kütüphanesi'nde katılmış olduğumuz 'ÜNAK 2019: Kütüphanelerin geleceği: İş birliği' konferansı¹ hakkındadır. Bu etkinlikte iş birliğinin önemi ve uygulamaları, toplu kataloğun tarihi ve geleceği, açık arşiv ve dijital dönüşüm konuları üzerinde durulmuştur.

Açılış konuşmalarını TED Üniversitesi Ayşe Ilıcak Kütüphanesi Müdürü Ayşe Eryılmaz, ÜNAK Derneği Başkanı M. Fatih Kumsel ve TED Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Kemal Levend Parnas yapmıştır.

Program Prof. Dr. Yaşar Tonta'nın "İş Birliği Altyapısı ve Kütüphanelerin Geleceği" adlı sunumuyla başlamıştır.

Bu sunumda hangi meslek grubu olursa olsun iş birliğinin önemli olduğundan, bu sayede çok zor ve büyük işlerin kolaylıkla üstesinden gelinebileceğinden belirtilmiştir. İş birliği, kütüphanelerin kendi başlarına yapamadıkları projeleri yapmak, sağlayamadıkları kaynakları sağlamak ve ortak projeler yürütmek amacıyla yapılabilmektedir. İş birliği çabalarının ortak yönü ise ortaya çıkan hizmetten ya da üründen iş birliği yapan her bir birimin fayda sağlamasıdır. İş birliğinin faydaları şu şekilde belirtmiştir;

- Ulusal standartların sağlanması.
- Eldeki bütçenin en yararlı biçimde kullanılması.
- Abone olunmadığı halde diğer kütüphanelerin bilgi kaynaklarına ulaşılması.
- Ortak bilincin oluşturulması ve ulusal yararın sağlanması.
- Uzman kütüphanelerin daha çok bilgiyi elde etmesi.

Kütüphanelerin geleceğinin ise eşgüdüm, işbirliği altyapısının kurulması, ölçeklendirme, FAIR ilkelerinin uygulanması ve hizmetlere dayalı örgütlenme ilkelerine bağlı olduğu belirtilmiştir.

Yaşar Tonta'nın sunumunun ardından EBSCO Bölge Satış Müdürü Doğan Küsmüş'ün "Yayın Sağlamada EBSCOhost Arayüzü ile Hibrit Çözümler" adlı sunumu gerçekleştirilmiştir. Bu sunumda EBSCO hakkında bilgiler verilmiş ve yapılan yenilikler tanıtılmıştır.

* Kütüphaneci, İstanbul Gelişim Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı, İstanbul, Türkiye, E-posta: szorba@gelisim.edu.tr

** Kütüphaneci, İstanbul Gelişim Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı, İstanbul, Türkiye, E-posta: emsahin@gelisim.edu.tr

¹ Ayrıca bakınız: <https://unak2019.unak.org.tr/>

EBSCO kütüphaneler için içerik ve teknoloji çözümleri sunan, küresel bir sağlayıcıdır. (EBSCO Information Services, 2019)

Bir Kütüphanenin Okuyucularına Sunduğu Tüm Kaynaklara hızlı ve kolay erişim (elektronik ve basılı) sağlamak adına tek bir arama kutusu ile arama yapılabilir. Kütüphane Kataloğu, Akademik Dergiler, Konferans Bildirileri, Ticari Dergiler, Görseller, Sesli Materyaller, Videolar tek bir arama kutusundan erişilebilir olduğu belirtilmiştir. İstendiği takdirde MARC kayıtlarının kütüphane kataloğuna aktarılmasının gerçekleştirileceği belirtilmiştir.

Doğan Küsmüş'un sunumunun ardından MEF Üniversitesi Kütüphanesi kullanıcı hizmetleri sorumlusu İpek Yazar, "Kütüphanecilikte Lego Modelleri: Yeni Eğilimleri Beraber Karşılama" adlı bildirisini sunmuştur.

Lego modeli kütüphanecilik alanındaki eğilimlerde ya da farklı disiplinlerde uzmanlaşmış kütüphanecilerin, meslektaşlarını eğitim ve iş hayatlarında desteklemeleri üzerine kurulmuş bir modeldir. Her bir kütüphanecinin logo parçası olduğunu varsayıldığını ve her bir lego parçasının bir araya geldiğinde bir bütün oluşturduğunu belirtmiştir. Bu modelin mesleğimize ve meslektaşlarımıza yarar sağlayacağı üzerinde durulmuştur.

İpek Yazar'ın sunumunun ardından ProQuest Türkiye Hesap Yöneticisi Gülçin Başal'ın "21. Yüzyıl Araştırma Kütüphaneleri ve Araştırma Kaynaklarında Yeni Yaklaşımlar" adlı sunumu gerçekleştirilmiştir.

21. yüzyılda bilgiye ulaşmada basılı kaynakların yanında elektronik kaynakların gelişmesi ve kullanımının yaygınlaşmasının kazandığı önemden bahsedilmiştir. Bu noktada veri tabanlarının kütüphanelere ne gibi faydalar sağladığı üzerine durularak ProQuest'ten bahsedilmiştir. ProQuest'in dünya çapındaki araştırmacı ve kütüphanecileri güçlendirme amacını taşımakta olduğu, yenilikçi bilgi içerik ve teknolojileri öğrencilerin, bilim adamlarının ve onlara hizmet sunan kütüphanecilerin üretkenliğini arttırmayı hedeflediği belirtilmiştir. İçerik sağlayıcılarla yaptıkları ortaklıklar sayesinde ProQuest, ister tarihi bir arşiv, ister günümüzün bilimsel bir keşfi olsun; zengin, kapsamlı ve çeşitli bilgiyi şimdi ve gelecek nesiller için dijital olarak saklayıp sunmaktadır.

Gülçin Başal'ın sunumunun ardından Koç Üniversitesi Kütüphane Eğitimleri ve Referans Kütüphanecisi Ebru Çınar'ın "Kampüste iş birliği uygulamaları: Koç Üniversitesi Suna Kıraç Kütüphanesi Örneği" adlı sunumu gerçekleştirilmiştir.

İş birliği şekillerinin ulusal, uluslararası, kütüphaneler arası, kampüsler arası ve kampüs topluluğu ile olabileceği belirtilmiştir. Öğrenme ve öğretme ofisi ile birlikte yapılan çalışmalar, akademik yazım birimi ile yürütülen çalışmalar, öğrenci iş birliği içinde yürütülen faaliyetler, insan kaynakları departmanı ile yürütülen faaliyetler ve kütüphanede bilinçli farkındalık etkinliği gibi iş birliği faaliyetlerinde buldukları ifade edilmiş ve bu faaliyetler açıklanmıştır.

Sonuç olarak;

- Görünürlüğün artırılması,
- Kurumdaki konumun güçlendirilmesi,
- Daha fazla kullanıcıya ulaşılması,
- Hizmet çeşitliliğinin artırılması için iş birliğinin önemi belirtilmiştir.

Ebru Çınar'ın sunumun ardından yemek arası verilmiş ve ardından sunumlara İstanbul Teknik Üniversitesi'nden Kütüphaneci ve Öğretim Görevlisi Sema Çelikbaş'ın "Sürdürülebilir Hizmet Bağlamında Kütüphaneler Arası Ödünç Yayın/Belge Sağlama Hizmeti: Üniversite Kütüphaneleri İçin Bir Değerlendirme" adlı sunumuyla devam edilmiştir.

Sunumda kütüphaneler arası iş birliği kapsamında ödünç yayın/belge sağlama konusunda geçmişten günümüze yapılan çalışmalar hakkında bilgi verilmiştir. Tarihsel sürece baktığımızda aşağıdaki sıralama ortaya çıkmaktadır.

- Kütüphaneler komitesi raporu,
- TÜRDOK,
- Kütüphaneler arası basma kitapları ödünç yönetmeliği,
- Üniversite kütüphaneleri daire başkanları toplantıları,
- Kütüphaneler arası ödünç kitap-makale isteği basılı formları,
- OBES,
- Yükseköğretim kurumları kütüphaneleri bilgi merkezleri arası kaynak paylaşım yönergesi taslağı,
- KİTS,
- KYGM halk ve üniversite kütüphaneleri arasında işbirliği,
- TÜBESS

Tarihsel sürece bakıldığında ülkemizde başlatılmış birçok kütüphaneler arası işbirliği örneği görülmektedir. Bunlardan bazıları gerçekten amacına ulaşmışken bazılarının sadece teoride kaldığı ya da kısa ömürlü olduğu belirtilmiştir. Günümüzde üniversitelerde en yaygın kullanılanıma sahip olan KİTS ve TÜBESS, taraflara bilgiye hızlı erişimde büyük kolaylık sağlamakta ve kütüphaneler arası iş birliğinin güzel örneklerinden birini sunmaktadır.

Azize Serap Tunçer'in sunumunun ardından Koç Üniversitesi'nden İrem Ünal, Naz Baydar "Beyoğlu'nun Gizli Hazinelerini Ortaya Çıkarmak: BiblioPera Projesi ve Araştırma Kütüphanelerinin İşbirliği" adlı sunumunu gerçekleştirmiştir.

İş birliğinin bir sunucu olarak ortaya çıkmış Bibliopera projesi birçok anlamda bu konuya dair çıktılar sunmuştur. Özellikle ortak bir katalog oluşturmanın belirli bir coğrafyada bulunan kütüphaneler açısından satın alma için ayrılan bütçenin daraltılmasına fayda sağladığı belirtilmiştir.

Beyoğlu Araştırma Merkezleri Ağı, 9 uluslararası araştırma merkezinin iş birliği projesi olarak başlamış, zamanla kapsamı genişleyerek bir bilgi ağı olmakla birlikte araştırma

merkezi kütüphanelerinin çok dilli koleksiyonlarını bir araya getirmiş, sosyal bilimler, sanat ve beşeri bilimlerde araştırma ve etkinlikler için yeni bir iş birliği platformu yaratmıştır.

Bibliopera;

- ANAMED
- Alman Arkeoloji Enstitüsü
- İstanbul Araştırmaları Enstitüsü
- Fransız Anadolu Araştırmaları Enstitüsü
- Hollanda Araştırma Enstitüsü
- Orient
- SALT Araştırma
- Yunanistan İstanbul Başkonsolosluğu
- İsveç Araştırma Enstitüsü
- YYK Araştırma Kütüphanesi
- ARIT
- ÇEKÜL kütüphanelerinin ortaklığında meydana gelmiştir.

BiblioPera projesinin özellikle ortak bir katalog oluşturmada ve belirli bir coğrafyada bulunan kütüphaneler açısından satın alma için ayrılan bütçenin daraltılmasına fayda sağladığı belirtilmiştir. Ayrıca düzenlenen konferans, sempozyum, konuşma vb. gibi etkinliklerle Beyoğlu'nun görünürlük ve prestijinin arttığına dikkat çekilmiştir. Bunlara ek olarak ise makale sağlama ve kurumlar arası kitap istekleri sayesinde birbirleriyle irtibat halinde olan kütüphanelerin, kullanıcılara zengin bir havuz sağladığı belirtilmiştir.

İrem Ünal, Naz Baydar'ın sunumunun ardından Wiley Hesap Yöneticisi Duygu Paçalı "Wiley E-kitap ve E- danışma Kaynakları Kullanımı Türkiye ve Dünya Değerlendirmesi" adlı sunumunu gerçekleştirmiştir.

Wiley yayınları şu şekilde ifade edilmektedir;

- E-dergiler,
- E-dergi arşivleri,
- E-danışma kaynakları,
- Current Protocols,
- The Cochrane Library,
- Konu spesifik veri tabanları
- Wiley dijital archives

Wiley Online Library 21.000'den fazla kaliteli içeriğe sahip akademik kitap, referans kaynağı, sözlük ve kitap serisine kolay kullanım, etkin erişim ve gelişmiş görüntüleme özellikleriyle birlikte elektronik erişim imkânı sunmakta olduğu belirtilmiştir.

Önemli özellikleri şu şekilde sıralanmaktadır;

- 7/24 sınırsız kullanım, sınırsız kullanıcı,

- Ücretsiz gelişmiş OCLC MARC kayıtları,
- Satın alma-daimi erişim hakkı,
- COUNTER 5 – kullanım raporları,
- DOI ve URL,
- Müşteri desteği, eğitimler ve pazarlama desteği,
- Gelişmiş keşif ve arama özellikleri,
- Wiley E- kitaplarının çok kullanılma sebebinin ise içeriğinin kaliteli olmasına, alt konu başlıklarının çeşitliliğine, satın alma modellerinin çeşitliliğine ve yönetiminin kolay olmasına bağlamıştır.

Sunumların ardından gün sonunda “İş birliği Sürecinde Toplu Katalog Hikâyemiz” adlı bir panel düzenlenmiştir. Medeniyet Üniversitesi Öğretim Görevlisi Didar Bayır’ın başkanlığında Ali Odabaş, M. Mirat Satoğlu, Hüseyin Murat Yücel, Emine Gür panelistliğinde gerçekleştirilmiştir.

TO-KAT üye kütüphane kayıtlarının merkezi olarak toparlanıp, indekslenip ve aranabildiği merkezi bir toplu katalogdur. 2008’ten beri çalışmaktadır. Geniş çaplı bir iş birliğinin ürünüdür. Kütüphaneler arası iş birliği ve kaynak paylaşımını ülke çapında etkin hale getirilebilmesi için toplu katalogun önemine dikkat çekilmiştir. Ayrıca güncel kütüphane yer bilgilerine erişim, materyalin hangi kütüphanede olduğu bilgisi, kataloglama ve sınıflama bilgilerinin değişimi, farklı dillerde kapsamlı tarama olanaklarına sahip olunması maddelerini de eklemektedir. Bu bağlamda aşağıdaki öneriler sunulmuştur;

- TO-KAT servis bağlantısı üzerinden kütüphanelerden künye bilgisi almak yerine, kütüphanelerde var olan materyal bilgilerini, sistemde belli kurumlar tarafından oluşturulmuş ilgili tekil künyelere bağlayacak şekilde tasarlanabilir.
- Kütüphane kurumlarında ödünç verilebilirlik durumu, düşüm durumu, rafta olup olmadığı, demirbaş numarası, raf numarası gibi bilgiler de Toplu Katalog sistemi üzerinde dinamik bir şekilde sunulabilir.
- Tarama sunucu tekil veya özel bilgileri detaylandırabilir.
- Her künyenin altında materyal bilgisi verilen kütüphaneler gruplandırılabilir.
- TO-KAT bünyesindeki mevcut künyeler ile ilgili bir tespit çalışmasının yapılması ve maliyet hesaplaması yapılabilir.
- Kurul bünyesinde kataloglama-sınıflama, otorite dizinlerinin oluşturulması ve sistem altyapısının oluşturulması çalışmaları için alt komisyonlar kurulabilir.

Panelin tamamlanması ile birinci gün bitmiştir.

İkinci gün Ankara Üniversitesinden Yasin Şeşen ve Vedat Gültekin’in ‘Türkiye’de Konu Otorite Dizini Çalışmaları ve Ulusal Konu Otorite Dizini Oluşturulmasındaki Sorunlar ve Çözüm Önerileri’ adlı sunumu ile başlamıştır.

Standartlar mesleği olan kütüphanecilikte kataloglama işlemlerinde de bir takım standartlar olduğu ve kataloglama kurallarının yanında kullanıcıların konu erişimini sağlayacak konu başlıkları listelerinin/konu otorite dizinlerinin standart bir şekilde oluşturulması gerektiği

belirtilmektedir. Standart bir konu başlıkları listesi sayesinde kataloglardaki şişmenin önlenebileceği gibi tek biçimlilik de kolaylıkla sağlanabilecektir. Konu otorite dizinlerinin oluşturulması ayrı bir uzmanlık, emek, sabır, çaba ve sürdürülebilirlik gerektirmektedir. Oluşturulacak konu otorite dizinleri sayesinde benzer konudaki kaynaklar tek başlık altında standart hale getirilip kolaylıkla erişim sağlanabilecektir. Bugüne kadar ülkemizde konu başlıkları/konu otorite dizinleri konusunda çalışmalar yapılmış olsa da çoğu kurumsal ve bireysel girişimlerle sınırlı kalmış, ulusal bir konu otorite çalışması yapılamamıştır. Günümüzde RDA çalışmalarının hız kazanması nedeniyle önemli hale gelen ulusal konu otorite dizinimizin olmamasının büyük bir eksiklik olduğu gündeme getirilmiştir. Ayrıca çeşitli konularda uluslararası alanda işbirliği çalışmaları yapılamamasına da sebep olduğu belirtilmiştir. Türkiye’de Konu Otorite Dizini oluşturma konusunda yapılmış çalışmalar şu şekilde sıralanmaktadır;

- İlk ciddi girişimler cumhuriyetten sonraki döneme aittir.
- İstanbul Üniversitesi, Ankara Üniversitesi ve TBMM kütüphaneleri öncüdür.
- Konu kataloğuna sahip kütüphaneler, TBMM Kütüphanesi, Ankara Üniversitesi DTCF Kütüphanecilik Kürsüsü Kütüphanesi ve ODTÜ Kütüphanesi’dir.
- 1960 yılından bu yana Siyasal Bilgiler Fakültesi Kütüphanesi LC Subject Headings ve SEARS konu başlığı listelerinden Türkçeleştirme yapmıştır.
- Hacettepe Üniversitesi’nin de Türkçeleştirme çalışmaları vardır.
- Konu başlıklarına ait standart liste hazırlama amacıyla bir toplantı yapılmıştır.(Türkçe Bir Konu Başlıkları Hazırlık Ön Toplantısı, 1967, s.145).
- 1982 yılında Eskişehir İktisadi ve Ticari Bilimler Akademisi’nin Anadolu Üniversitesi’ne dönüştürülmesi ile birlikte yapılan çalışmalar vardır. (Şeşen, 2019)

Yasin Şeşen ve Vedat Gültekin’in sunumunun ardından MEF Üniversitesi Kütüphane Direktörü Ertuğrul Çimen’in sunumu gerçekleştirilmiştir. Yaşadığı sağlık sorunları nedeniyle sunumunu uzaktan bağlantı yolu ile gerçekleştirmiştir.

Ertuğrul Çimen’in sunumunun ardından Mine Tonta’nın “Uluslararası Kütüphane İş Birlikleri ve Yayıncıların Katkıları” adlı sunumu gerçekleştirilmiştir.

Artan bilgi kaynakları, kullanıcı sayılarının ve isteklerinin artması, bütçelerin yetersiz kalması, mekân ve depolama sorunları, standartlaşma isteği gibi bir takım sebeplerden dolayı iş birliği gerekli görülmüştür. İş birliğinde kaynakların paylaşımı kadar hizmetlerin iyileştirilmesi konusunda da iş birliği ve uzmanlıkların paylaşılmasının önemli olduğu belirtilmiştir.

İş birliği modellerinden bahsedilmiştir. İş birliği modelleri;

- Kaynak paylaşımı, kitap, makale vb.
- Toplu kataloglar
- Ortak veya merkezi satın alma
- Personel değişimi, yerel ve uluslararası düzeyde
- Ortak rehberler oluşturulması şeklinde sıralanabilmektedir.

Türkiye’de iş birliği örnekleri ise şunlardır;

- TÜBİTAK-TÜRDOK süreli yayınlar toplu kataloğu
- YÖK dokümantasyon ve uluslararası bilgi tarama merkezi
- TÜBİTAK-ULAKBİM
- TO-KAT
- TÜBESS
- ÜNAK-OCLC konsorsiyumu
- ANKOS konsorsiyumu
- ANKOS İşbirliği Araştırma Grubu
- KİTS
- Ulusal akademik kaynak paylaşım çalışmaları
- ANKOS Personel Değişim Programı
- ULAKBİM-EKUAL
- Balkan Kütüphaneler Birliği
- Uluslararası Bilgi ve Yönetimi Öğrenci Kongresi.

İş birliğinde yayınevlerinin katkıları noktasında yayıncının uluslararası bağlantıları, sponsorluk, etkinliklere katılım, Library Advisory borduna üyelikler ve yayın yapmaya yardım şeklinde bahsedilmiştir.

Mine Tonta’nın sunumunun ardından Kütüphaneler ve Yayınlar Genel Müdürlüğü’nden Merve Yavuzdemir ve Öznur Özer’in “Toplum Odaklı Halk Kütüphanesi Hizmetlerinde Kurumlar Arası İş Birliklerinin Önemi ve Deneysel Öğrenmenin Halk Kütüphanecilerine Katkısı” adlı sunumu gerçekleştirilmiştir.

Merve Yavuzdemir ve Öznur Özer’in sunumunun ardından Hacettepe Üniversitesi’nden Tolga Çakmak ve Şahika Eroğlu’nun “Sosyal Medyada Halk Kütüphaneleri ile Okullar Arasındaki İş Birliği: Ankara’daki Halk Kütüphanelerinin Facebook Gönderilerinin Analizi” adlı sunumu gerçekleştirilmiştir.

Gelişen teknoloji ile hayatımıza giren sosyal medya hesaplarının kütüphaneler aracılığı ile kullanılarak kütüphanenin kullanıcılara kendisini duyurmasını ve iletişim kurmasını kolaylaştırmıştır. Yüz yüze iletişimden sonra doğrudan geri bildirim almada en etkili yöntem olarak görüldüğü bildirilmiştir. Aynı zamanda duyurular, bilgilendirmeler ve ulaştığı kitle bakımından etkili olduğu belirtilmiştir.

Genel olarak kütüphanelerin sosyal medyadaki paylaşımları incelendiğinde ise aşağıda belirtilen maddeler ortaya çıkmıştır;

- Belirli gün ve haftalarda düzenlenen etkinlikler
- Genel etkinlikler
- Öğrencilerle yapılan etkinlikler ve okul ziyaretleri şeklindedir.

Tolga akmak ve Şahika Eroğlu'nun sunumlarının ardından EBSCO Saha Satış Temsilcisi Mehmet Can Soyulmaz'ın "Elektronik Kitap Edinmede Yeni Yöntemler – Dñnyaca Ùnlñ Yayınıncılardan e-Kitap Sağlama Pratikleri" adlı sunumu gerçekleştirilmiştir.

Mehmet Can Soyulmaz'ın sunumunun ardından Koç Üniversitesi Sistem Destek Kütüphanecisi Serhat Uran'ın "Hizmetiçi Eğitimin Kütüphanecilerin Mesleki GeliŐimlerine Etkisi: Koç Üniversitesi Suna Kıraç Kütüphanesi alıŐanları Üzerine Bir Değerlendirme" adlı sunumu gerçekleştirilmiştir.

Serhat Uran'ın sunumunun ardından yemek arası verilmiştir. Ardından Öğrencilerin poster yarıŐması sonuçları açıklanmıştır ve belgeleri verilmiştir.

Program, Gemini Satış Müdürü Ramazan Aytürk'ün "Geleceğin Kütüphaneleri" adlı sunumuyla devam etmiŐtir.

Gelişen teknolojinin kütüphanelere ne gibi faydalar ne gibi kolaylıklar sağlayacağı yönünde bilgiler verilmiş ve bu konuya iliŐkin ekipmanlardan bahsedilmiştir. Gemini'nin sağlayıcı olduğu kütüphanelerde kullanılmak üzere geliŐtirilmiŐ güvenlik kapıları, akıllı raf sistemleri gibi çeşitli teknolojiler tanıtılmıştır. Bu teknolojilerin sağladığı kolaylık ve güvenliklerden bahsedilmiştir.

Ramazan Aytürk'ün sunumunun ardından Sakarya Üniversitesi'nden Őenay Kesim ve Őeyma Akın'ın "Kütüphanecilikte Sürekli Eğitim Portalı: Mesleki Knowledge" adlı sunumu gerçekleştirilmiştir.

Kütüphanelerde yetkinliği artırmak ve desteklemek amacıyla, kütüphanecilerin mesleki geliŐimleri takip edebileceği, sürekli olarak mesleki anlamda kendilerini güncelleyebilecekleri ve iş hayatında kolaylık sağlayıcı bir portalın oluşturulması fikrini dile getirmişlerdir. Sürekli eğitim portalı sayesinde toplantılara çeşitli nedenlerden dolayı katılamayan dezavantajlı kütüphanecilerin bu platformlar aracılığı ile mesleki yenilikleri ve geliŐmeleri yakalaması açısından gereklilik olduğu belirtilmiştir. Mesleki anlamda aktif platformlarda en temel sorunlar güncelliğin korunmaması, interaktif iletiŐime açık olmaması, yetki belirsizliği ve sürekliliğin sağlanamaması Şeklinde sıralamışlardır. Bu sorunların ortadan kaldırılması, var olan sanal platformlar üzerinden kullanım ve kullanılabilirlik oranlarının saptanmasının yanı sıra eğitim ihtiyaç analizleri de yapılarak varsa eksikliklerin tespit edilmesi ve yeni bir yaklaŐım ile destekleyici, bütñnleyici bir tasarımın, STK'lar bünyesinde ve BBY bölümü bulunan üniversiteler iş birliği ile oluşturulması gerektiği belirtilmiştir.

Őenay Kesim ve Őeyma Akın'ın sunumunun ardından Süleyman Demirel Üniversitesi'nden Orhan Alav'ın "Birbirleriyle KonuŐan Makinler: Bilginin Açık Veri Destekli Açık EriŐime Doğru Evrilmesi" adlı sunumu gerçekleştirilmiştir.

Açık veri, araştırma verilerine sistemli erişim ve daha rasyonel kullanılabilmesi, ağdaki birden çok açık erişim organizasyonuna eklenenebilme ve daha çok bilgiye erişim sağlanması noktasında yararlarından söz edilmiştir.

Açık erişim organizasyonları, açık veri halindeki bilimsel bilginin engelsiz kullanımı, dolaşımı ve bilimsel çalışmalara atıf verebilmesini sağlayan bilgi yönetim organizasyonlarıdır. Ağda yer alan dağınık haldeki bilimsel bilgiyi içeren açık verinin arşivlenerek, belli protokoller ve prensiplere göre sistemli bir şekilde bilginin yönetildiği, görünür kılındığı ve engelsiz erişimin sağlandığı yeni nesil elektronik yapıllı organizasyonlardır (Alav, 2019). Gelecekte açık erişimin organizasyon yapısında insan faktörünün minimize edileceği öngörülmüştür. Bu sayede organizasyon yapılarında tamamen makineler kendi aralarında (insansız) konuşabilmekte ve bilgi alışverişi yapabilmektedirler. Sonuç olarak AE organizasyonların evrensel bilgi ağına evrilebileceğini belirtmektedir.

Orhan Alav'ın sunumunun ardından Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi'nden Ela Nur Yiğit'in "Kütüphanelerin Geleceği: Değişim Yönetimi" adlı sunumu gerçekleştirilmiştir.

İkinci ve son gün sunumlarının ardından Kültürel Mirasın Dijital Dönüşümü ve İş Birliği adlı panel düzenlenmiştir. Hacettepe Üniversitesi Dr. Öğr. Üyesi Zehra Taşkın'ın başkanlığında ve Serkan Menteş, Tolga Çakmak, Ömer Orhan ve Nil Baydar'ın panelistliğinde gerçekleştirilmiştir.